

Avdelningen för forskning, innovation och affärsutveckling

Forskning och innovation påskyndar omställningen till hållbart och biobaserat samhälle

Vill du bygga upp ny kunskap eller har du lösningar som kan påskynda och främja omställningen till hållbart och biobaserat samhälle?

Innehåll

1	Om utlysningen	3
2	Viktiga datum	4
3	Vem kan söka?	4
4	Hur bedömer vi din ansökan?	5
5	Detta ska finnas med i ansökan	6
6	Så här ansöker du	7
7	Så mycket stöd kan du få	7
8	Vad händer efter att du lämnat in ansökan?	7
9	Utlisningen är en del av programmet Bio+	8
10	Om du har frågor	9
	Bilaga 1 – Vilka aktiviteter kan vi få stöd för?	10
	Bilaga 2 – Allmänna villkor för stöd	17

1 Om utlysningen

Vill du bygga upp ny kunskap eller har du lösningar som kan påskynda och främja omställningen till hållbart och biobaserat samhälle?

Sveriges bioekonomi har vuxit under många decennier och erbjuder ett diversifierat spektrum av biobaserade material, produkter och bränslen med viktiga funktioner för samhället och för Sveriges konkurrenskraft. En resilient och konkurrenskraftig bioekonomi kräver betydande mängder biomassa och effektivare (åter)användning av restströmmar som kan bidra till ökad försörjningstrygghet. En grundläggande princip är att biomassan ska användas resurseffektivt och bygga på hållbara värdekedjor, ekonomiskt, ekologiskt och socialt.

I denna utlysning erbjuder Energimyndigheten möjlighet till stöd för forsknings- och innovationsprojekt som:

- Ökar förståelsen för biomassans roll i ett vidare industri- respektive energisystemperspektiv.
- Bygger upp kunskap om hur styrmedel, regelverk och beteenden påverkar bioekonomin, det komplexa samspelet i energisystemet och angränsande industrier eller sektorer.
- Främjar energi- och klimatomställningen genom industriell förnyelse¹, nya lösningar eller värdekedjor kopplade till bioekonomi.

Utlysningen avser stöd i form av bidrag. Denna utlysning omfattar cirka 70 miljoner kronor för de projektparter som beviljas stöd. Maximalt stöd per projekt är åtta miljoner kronor och per genomförbarhetsstudie² en miljon kronor.

Utlysningen är den elfte inom programmet Bio+ (se [avsnitt 9](#) för mer information) och välkomnar projekt inom områdena:

- Biomassa och biobaserade lösningar (inklusive projekt med utgångspunkt från blå näringar)
- Hållbarhet, samhällsperspektiv och systemanalys (projekt som adresserar komplexa systemfrågor och systemlösningar inom området)
- Marknad och kommersialisering (företagsdrivna projekt inom industriell forskning, experimentell utveckling och genomförbarhetsstudier)
- Internationell samverkan

¹ Industriell förnyelse definieras här som nya branschöverskridande kopplingar och konstellationer med stor potential för uppskalning.

² Utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.

2 Viktiga datum

Tidplan för inlämning av ansökan finns i tabellen nedan.

Sista dag för ansökan	Tidigaste projektstart	Projektet avslutas senast	Beslut planeras i
10 september 2024	1 januari 2025	31 december 2027	Tidigast december 2024

På Mina sidor heter utlysningen ”**Forskning och innovation påskyndar omställningen till hållbart och biobaserat samhälle**”.

3 Vem kan söka?

Utlysningen riktar sig till alla aktörer som kan bidra till omställningen, och följande projekt prioriteras:

- Företagsdrivna innovationsprojekt: företag som utvecklar biobaserade lösningar med stor export- och kommersialiseringspotential och med relevant bidrag till energi- och klimatomställningen
- Projekt ledda av juniora³ forskare
- Tvärvetenskapliga projekt där humaniora och samhällsvetenskapliga discipliner också ingår
- Projekt mellan aktörer och sektorer som präglas av en tydlig och ändamålsenlig samverkan, till exempel mellan akademi, forskningsinstitut, offentlig sektor och näringsliv
- Projekt som på ett systemövergripande sätt studerar samspelet med övriga energisystemet (till exempel med elsystemet, värmesystemet och transportsektorn)

Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

Specifikt för projekt av teknisk karaktär: relevanta mottagare av resultaten och/eller aktörer längs värdekedjan ska delta aktivt i projektet. Ansökan stärks av att projektet har ett finansiellt engagemang och engagemang från en bredare intressentkrets där olika typer av aktörer (branscher, akademi, forskningsinstitut och beslutsfattare i näringsliv/offentlig sektor) samverkar tvärssektoriellt. Större pilot- och demonstrationsprojekt med mer än sju miljoner kronor i stödgrundande kostnader hänvisas till utlysningen Pilot & demonstration.

³ En junior forskare definieras: en forskare som disputerat under de senaste fem åren och som ännu inte har en stabil anställning inom den akademiska karriärstegen – kan till exempel vara anställd som postdoktor, forskare, biträdande lektor eller inneha en annan typ av anställning med i huvudsak forskningsuppgifter.

Specifikt för projekt av system- eller HumSam⁴-orienterad karaktär: relevanta mottagare av resultaten ska delta aktivt i projektet. Ansökan stärks av att projektet har ett engagemang från en bredare intressentkrets där flera typer av aktörer och nätverk samverkar tvärssektoriellt (till exempel forskningssamfund, beslutsfattare i näringslivet, offentlig sektor och/eller civilsamhällesorganisation).

Specifikt för genomförbarhetsstudie:

- upp till en miljon kronor stöd under max ett år (se stödnivåer i Bilaga 1)
- aktiviteterna ska kunna klassas in under genomförbarhetsstudie enligt definition i fotnoten ovan
- notera att en genomförbarhetsstudie ska utvärdera förutsättningarna för ett efterföljande forsknings- och innovationsprojekt

4 Hur bedömer vi din ansökan?

Energimyndigheten bedömer projektförslagen enligt följande kriterier nedan (utan inbördes turordning eller viktning):

Potential att bidra till utlysningens syfte

- I vilken grad bidrar projektet till att uppfylla utlysningens syfte?

Genomförbarhet

- Har projektet en relevant aktörskonstellation (se avsnitt 3 ovan) med rätt kompetens, rätt resurser och för genomslag (marknadspotential, samhälleligt genomslag/impact)?
- Har projektet mål som är mätbara, konkreta, väldefinierade och rimligt ambitiösa?
- Är förslaget till arbetsplan konkret och tidsmässigt realistisk?
- Är budgeten rimlig i förhållande till de tänkta insatserna och målen?
- Finns det en medvetenhet kring jämställdheten vid projektgruppens sammansättning, arbetsfördelning och arbetsvillkor?
- Är köns- och genusperspektivet relevant för projektet och i så fall hur väl inarbetas detta i projektgenomförandet?

Nyhetsvärde/Innovationshöjd

- Hur väl beskrivs det befintliga kunskapsläget och omvärldsanalysen?
- I vilken grad är projektet nytänkande och originellt, och/eller i vilken mån innefattar projektet en ny lösning med marknadspotential och/eller hur väl bidrar projektet till att föra kunskapsfronten framåt?
- Finns det ett identifierat behov för projektets resultat, exempelvis en tydlig kunskapslucka eller marknadspotential?

⁴ Humaniora och Samhällsvetenskapliga discipliner.

Nyttiggörande

- Finns tydliga mottagare och/eller slutanvändare för projektresultatet och beaktas deras behov?
- I vilken mån och hur kan projektets resultat nyttiggöras, exempelvis genom resultatspridning, kompetensuppbyggnad, publikationer, nya/koordinerade styrmedel och regelverk, slagkraftigt beslutsfattande, nya varor, tjänster, processer eller kommersialisering?

För att uppnå programmets mål kan Energimyndigheten komma att beakta projektportföljens sammansättning.

5 Detta ska finnas med i ansökan

Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i [Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor](#).

Motivera varför projektet behöver genomföras

- I ansökan ska det tydligt framgå hur projektet bidrar till energi- och klimatomställningen och till utvecklingen mot ett hållbart energisystem.

Resultatspridning

- Resultatspridning är en viktig del för att nyttiggöra ett projektresultat. En bra resultatspridning kräver en utarbetad kommunikationsplan som säkerställer att projektet blir känt och förankrat hos relevanta delar i samhället och att den kunskap som byggs upp i projektet nyttiggörs på bästa sätt.
- Tänk på att även kommunikationsaktiviteter är stödberättigande och inkluderar kostnaderna för aktiviteterna i kommunikationsplanen i er projektbudget.

Bifoga projektledarens och andra nyckelpersoners CV på max en A4-sida vardera.

Bifoga eventuella figurer och bilder som du hänvisar till i texten. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.

Bifoga bilagan *Obligatorisk bilaga till ansökan* till din ansökan. Mallen till bilagan finns att ladda ner på utlysningssidan.

[Mer om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter](#)

6 Så här ansöker du

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på **Mina sidor** för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om **behörighet att få företräda koordinatorn**, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. **Ansök om behörighet i god tid**, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när er ansökan om behörighet har godkänts.
- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, som du ska fylla i och skicka in.

7 Så mycket stöd kan du få

Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
 - om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
 - om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring.

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader och typ av verksamhet se [Bilaga 1](#) och [Bilaga 2](#).

8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?

Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängningsdatum som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten kan komma att ta en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Kommunikation under handläggningen av din ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor.

Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i beslutet. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av programmet Bio+

Bio+ är ett forsknings- och innovationsprogram med fokus på biomassans, bioenergens och bioekonomins bidrag till de energi- och klimatpolitiska, forskningspolitiska och näringspolitiska målen samt de tre grundpelarna för energipolitiken: försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet.

Programmet syftar till att utveckla biobaserade lösningar och värdekedjor med relevans för energisystemet samt öka kunskapen och kompetensen om hur dessa bör samspela med varandra och med övriga energisystemet. De framtagna lösningarna och värdekedjorna ska vara konkurrenskraftiga, om möjligt förbättra den ekologiska statusen i mark och vatten, bidra till trygghet och jämlikhet och tillsammans bidra till flexibilitet och robusthet i energisystemet.

Programmet pågår mellan 2021 och 2027 har en ram om 511 miljoner kronor.

Till 2030–2045 har programmet bidragit till följande utfallsmål:

Resurseffektiva lösningar

Resurs- och kostnadseffektiva tekniker, produkter (varor och tjänster) och systemlösningar finns tillgängliga. Lösningarna möjliggör ökad försörjningstrygghet, är konkurrenskraftiga och ökar kolutbytet. Lösningarna exporteras på en internationell marknad.

Hållbara värdekedjor

Hållbara värdekedjor finns tillgängliga som omfattar tillförsel av hållbara biobaserade råvaror och omvandling till produkter och lösningar som efterfrågas av marknaden. Värdekedjorna inkluderar även nyttiggörande av sido- och restströmmar och i samspel med andra industrier och/eller sektorer.

Nya aktörkonstellationer

Nya och/eller breddade aktörkonstellationer har bildats där samverkan och kontinuerligt kunskapsutbyte sker såväl nationellt som internationellt. Resurseffektiva biobaserade systemlösningar har utvecklats och byggts upp inom eller som resultat av konstellationerna.

Hög kompetensnivå

Företag och organisationer i Sverige kan enkelt rekrytera efterfrågad kompetens inom bioområdet för att accelerera omställningen. Den nationella kompetensen inom området är stark och anpassad för att möta samhällets behov.

Effektfulla styrmedel och policy

Biobranschens aktörer ska möta incitament som är i linje med samhällets mål där marknadsmekanismer fungerar väl och samspelar med energisystemet. Regelverk har utformats utifrån aktuell hållbarhetsforskning, samhällsstudier, system- och samhällsekonomiska analyser.

Mer information om programmet finns på bioplusportalen.se och på Energimyndighetens [webbplats](#).

10 Om du har frågor

Skicka e-post till bioplus@energimyndigheten.se och ange ”Bioplus 2024 FoI” i ämnesraden.

Stöd: [Här finns information om hur ni skriver ansökan](#)

Bilaga 1 – Vilka aktiviteter kan vi få stöd för?

1. Allmänt

1.1 Stöd till företag

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Hur stort stöd ert företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler.

Energimyndigheten får lämna stöd i enlighet med förordningen (EU) nr 651/2014⁵ samt förordningen (EU) nr 1407/2013⁶. Stödets storlek beror bl.a. på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på företagets storlek. I vissa fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna, medan i andra fall gäller en högsta tillåten beloppsgräns.

1.1.1 Företagets storlek

Företagets storlek bedöms enligt reglerna i bilaga I till förordningen (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i EU-kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.⁷ Vid bedömning av företagets storlek ska hänsyn tas till antalet anställda, företagets årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **småföretag** krävs dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att antingen företagets årsomsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort företag** krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro eller att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort företag**, se Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är

⁵ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023 (EUT L 167, 30.6.2023, s. 1).

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2020/972 av den 2 juli 2020 (EUT L 215, 7.7.2020, s. 3).

⁷ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1/language-sv>

främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till förordningen (EU) nr 651/2014 samt på s. 15-23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till förordningen (EU) nr 651/2014 samt på s. 15-23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

Tabell 1. Definition av företagets storlek⁸

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning eller balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

1.1.2 Indirekta kostnader

Stödmottagare som är företag (dvs. bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader från Energimyndigheten. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

1.2 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektarter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet. Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet beviljas enligt 15 § 3 p. förordning (2014:520) med instruktion för Statens energimyndighet.

1.2.1 Indirekta kostnader

Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

⁸ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk till förordningen finns på utlysningens webbsida.

- **Universitet och högskolor** får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- **Övriga stödmottagare** som inte bedriver ekonomisk verksamhet kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

1.3 Stöd till patentkostnader

Energimyndigheten kan ge stöd till kostnader för att anskaffa, validera och försvara patent och andra immateriella tillgångar⁹. Stödet lämnas till små och medelstora företag enligt 15 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet.

För att kunna erhålla stöd måste företaget uppfylla villkoren i artikel 28 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Om projektet inkluderar patentkostnader och immateriella rättigheter ska detta specificeras i ett enskilt arbetspaket i ansökan. Exempel på aktiviteter som kan ingå i arbetspaketet är: Arbete med strategi för immateriella tillgångar (IP-strategi), samt arbete med framtagande av patentansökningar, varumärkesansökningar, designskydd (gäller dock inte årsavgifter till Patent och registreringsverket (PRV)). Maximalt stödbelopp för stöd till patentkostnader är i denna utlysning 250 000 kr per projekt.

1.4 Utländska aktörer

För att kunna få stöd från Energimyndigheten krävs som utgångspunkt att sökanden har ett driftställe eller filial i Sverige vid tidpunkten för stödets utbetalning.¹⁰ I övrigt är Energimyndigheten restriktiv med att lämna stöd till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1) Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2) Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3) Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan dock välja att inte bevilja stöd till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier 1-3 anses vara uppfyllda.

⁹ Med "immateriella tillgångar" avses tillgångar som saknar fysisk eller finansiell gestaltning, t.ex. patent, licenser, know-how eller andra immateriella rättigheter, se artikel 2.30 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹⁰ Se artikel 1.5 a) i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

1.5 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

När Energimyndighetens lämnar stöd till företag, täcker stödet oftast inte hela kostnaden för de projektaktiviteter som ni söker stöd för. När så är fallet, måste ni antingen själva stå för den resterande kostnaden eller hitta annan privat finansiering för att täcka den resterande kostnaden som Energimyndigheten inte finansierar.

Den delen av era stödberättigande kostnader som Energimyndigheten inte finansierar kallas för samfinansiering. Observera att någon annan aktör än ni själva inte kan samfinansiera era stödberättigande kostnader genom egeninsatser (s.k. in-kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos er, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för er.

Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på samfinansiering av stödmottagande företags kostnader än vad förordningen (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även komma att kräva samfinansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

1.5.1 Samfinansiering genom annat offentligt stöd

Om ni är ett företag, får samfinansiering av era stödberättigande kostnader inte ske med offentliga (statliga regionala eller kommunala) medel. Detta beror på att det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹¹ Om ert företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten, behöver ni meddela Energimyndigheten om det. Detta är viktigt för att undvika att ni senare kan bli återbetalningsskyldiga för beviljat stöd.

Om ni har tagit emot annat statligt stöd (inklusive regionalt eller kommunalt stöd) för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten, ska ni ange det som ”offentlig finansiering” i ansökningsformuläret.

1.5.2 Samfinansiering genom centralt förvaltd unionsfinansiering

Om ni har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. Horisont Europa och Innovationsfonden) för samma kostnader, behöver ni meddela Energimyndigheten om det när ni ansöker om stöd av oss. Detta är viktigt för att undvika eventuell återbetalningsskyldighet, eftersom det sammanlagda stödet från EU:s institutioner och Energimyndigheten för samma stödberättigande

¹¹ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹²

Om ni har tagit emot centralt förvaltnad unionsfinansiering för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten, ska ni ange det som ”offentlig finansiering” i ansökningsformuläret.

2. Stödberättigade aktiviteter

Förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet ger Energimyndigheten möjlighet att lämna statligt stöd till företag enligt förordningen (EU) nr 651/2014 samt s.k. stöd av mindre betydelse enligt förordningen (EU) nr 1407/2013. Nedan sammanfattas villkoren som gäller för de stödgrunder som Energimyndigheten bedömer som särskilt relevanta i denna utlysning. Stöd till icke-ekonomiska aktörer (dvs. som inte bedriver ekonomisk verksamhet) lämnas för motsvarande aktiviteter enligt 15 § 3 förordningen (2014:520) med instruktion för Statens energimyndighet.

2.1 Stöd till forskning- och utvecklingsprojekt

Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas enligt 12 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet och i enlighet med artikel 25 i förordningen (EU) nr 651/2014.

2.1.1. Projektaktiviteterna ska ingå i en forskningskategori

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Definitionerna för de olika forskningskategorierna anges i Tabell 3. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt. Högsta möjliga stödnivå framgår sedan av Tabell 4. Översikt maximala stödnivåer.

Tabell 2. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.

¹² Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	<p>att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.</p> <p>Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.</p> <p>Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.</p>

2.1.2 Stödberättigade kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som du söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för

konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.

- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

2.1.3 Maximalt tillåtna stödnivåer

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett småföretag eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. För de olika forskningskategorierna gäller olika maximala stödnivåer, uttryckt som andel i procent (%) av de stödberättigande kostnaderna.

I Tabell 4. Översikt maximala stödnivåer anges vilka maximala stödnivåer som gäller för de olika forskningskategorierna.

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut som bedriver icke-ekonomisk verksamhet.

Bilaga 2 – Allmänna villkor för stöd

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Definitioner

Med *stödmottagare* avses i dessa villkor den organisation eller de organisationer som enligt Energimyndighetens beslut tar emot stöd från Energimyndigheten.

Vid projekt med flera deltagande organisationer avses med *projektpart* de organisationer som deltar i projektet (dock ej organisationer som utför konsultuppdrag för stödmottagarens räkning).

Vid projekt med flera projektparter avses med *koordinator* den projektpart som samordnar projektet, tar emot stödet från Energimyndigheten och som vidarebefordrar stöd till övriga stödmottagare som deltar i projektet i enlighet med Energimyndighetens beslut.

1 § Allmänt

Stödet beviljas för att finansiera genomförandet av det projekt som anges i Energimyndighetens beslut om stöd.

Stödmottagarna har rätt till beslutade medel endast om Energimyndigheten får erforderliga medel från regeringen.

Stödmottagaren ska finansiera den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten med egna medel eller med medel från annan finansiär. Stödmottagaren ansvarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projektiden.

Vid all presentation av projektet ska det anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

2 § Koordinators åtaganden vid projekt med flera projektparter

Vid projekt med flera projektparter har koordinatören följande åtaganden, utöver vad som gäller för samtliga stödmottagare. Det åligger koordinatören:

1. att ha behörighet att företräda övriga stödmottagare avseende projektet i förhållande till Energimyndigheten
2. att ta emot Energimyndighetens utbetalning av stöd

3. att överföra Energimyndighetens stöd till övriga stödmottagare i enlighet med myndighetens beslut om stöd
4. att på Energimyndighetens begäran styrka hur varje utbetalning har fördelats mellan de olika stödmottagarna
5. att omgående till övriga stödmottagare vidarebefordra Energimyndighetens beslut, ändringsbeslut och annan för stödmottagare relevant information från Energimyndigheten
6. att under projekttiden rapportera enligt Energimyndighetens beslut och anvisningar i enlighet med 7 §
7. att säkerställa att Energimyndigheten omedelbart underrättas om sådana omständigheter uppstår som framgår av 8 §
8. att ansöka om ändringar i projektet i enlighet med 8 §.

3 § Stödberättigade kostnader

Allmänna krav

Med stödberättigande kostnader menas de kostnader som stödet från Energimyndigheten beräknas på. Vilka kostnader som är stödberättigande i ett projekt och hur stor andel av dessa kostnader som stödmottagaren kan få stöd för beror på vilken stödgrund Energimyndigheten har fattat sitt beslut om stöd mot. Stödgrunden framgår av Energimyndighetens beslut.

För att en kostnad ska vara stödberättigande gäller dessa allmänna krav:

1. Kostnaden ska vara skälig.
2. Kostnaden ska ha uppkommit för genomförandet av projektet.
3. Kostnaden ska vara faktisk och reviderbar, vilket innebär att den ska kunna återfinnas i stödmottagarens bokföring. En stödmottagare kan till exempel inte få stöd för arbete som utförs utan lön. Kostnaden får inte heller vara uppskattad.
4. Kostnaden ska bäras av stödmottagaren, vilket innebär att en stödmottagare bara får ta upp sina egna bokförda kostnader.
5. Kostnaden ska vara fastställd i enlighet med god redovisningssed.

Kostnaden ska ha uppkommit i projektet och under den projektid som framgår av beslutet. Kostnader som uppkommit före eller efter den i beslutet angivna projektiden är inte stödberättigande.

I stödmottagarens bokföring ska projektkostnaderna vara redovisade på ett sådant sätt att de går att särskilja från stödmottagarens övriga transaktioner.

Särskilt om lönekostnader

Direkta kostnader för personal (bruttolön och lönebikostnad) ska redovisas som lönekostnader i den omfattning som dessa personer arbetar i projektet. Med lönebikostnader avses sociala avgifter enligt lag, obligatoriska pensionsavsättningar, obligatoriska försäkringar och avgifter samt semesterersättning. Lönekostnaden ska vara reviderbar. Tidsredovisning ska kunna visas upp på begäran av Energimyndigheten.

- **Stödmottagare som är universitet och högskolor** kan få stöd för direkta lönekostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- **För övriga stödmottagare** (som inte är universitet eller högskolor) gäller att de totala stödberättigande lönekostnaderna kan uppgå till en genomsnittlig kostnad om maximalt 800 kr/timme. Kostnaden ska i enlighet med de allmänna kraven i 3.1 vara faktisk, vilket innebär att kostnaden inte får vara en schablon. Det innebär att om de faktiska lönekostnaderna är högre än 800 kr/timme, är högst 800 kr/timme stödberättigande. Omvänt gäller att om de faktiska kostnaderna understiger 800 kr/timme, ska de lägre, faktiska kostnaderna tas upp. Genomsnittlig kostnad betyder att om en stödmottagare har flera personer med olika lönenivåer som arbetar i projektet, får den genomsnittliga lönekostnaden uppgå till högst 800 kr/timme för att vara stödberättigande. Beräkningen ska göras utifrån de totala faktiska lönekostnaderna delat med totalt antal timmar nedlagda i projektet. Om resultatet vid beräkningen överstiger 800 kr/timme, ska lönekostnaderna minskas vid redovisning till Energimyndigheten.

Särskilt om indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead-kostnader) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet under projektiden. Detta gäller t.ex. löner och arvoden till personal som inte arbetar specifikt med projektet (såsom personal som arbetar med ekonomi eller administration som inte är projektspecifik), kontorsmaterial och IT-system.

- **Stödmottagare som är universitet och högskolor** kan få stöd för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- **Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet** kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 % på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska

verksamheten och att stödmottagaren tydligt särskiljer sin icke-ekonomiska verksamhet, dess kostnader och finansiering från sin ekonomiska verksamhet.

- **Stödmottagare som är företag** (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Särskilt om konsultkostnader

Ersättning till personer som inte är anställda av en stödmottagare ska redovisas som köpta tjänster (konsultkostnader). Ersättning för köpta tjänster ska vara marknadsmässig. Projektpart får inom projektet inte vara underleverantör till annan projektpart.

4 § Utbetalning av stöd

Utbetalningsplanen framgår av beslutet om stöd. Utbetalning av bidrag sker utan föregående rekvisition om inte annat framgår av beslutet. Bidraget täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos stödmottagaren. Stödmottagaren ska skicka in verifikationer för de redovisade kostnaderna om Energimyndigheten begär det. Energimyndigheten har rätt att hålla inne utbetalningar av stöd om stödmottagaren inte har arbetat upp minst 90 procent av tidigare utbetalda medel i samma projekt.

5 § Arbetsgivarförhållanden

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter, etc.

6 § Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren ska omgående underrätta Energimyndigheten om stödmottagaren ansöker om eller får medel för projektet från annan finansiär än Energimyndigheten. Detta gäller även andra ändringar av finansieringen av projektet jämfört med vad som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

7 § Rapportering och uppföljning

Rapportering och uppföljning ska ske i enlighet med Energimyndighetens anvisningar och beslut om stöd.

Om projektpart enligt beslutet får medel motsvarande tre miljoner kronor eller mer från Energimyndigheten ska revisorsintyg från auktoriserad eller godkänd revisor avseende denna projektpart bifogas slutredovisningen. För kommun,

landsting, statliga myndigheter, universitet och högskola accepteras revisorsintyg från internrevisor. Revisorsintyg ska även bifogas slutredovisningen om Energimyndigheten så särskilt begär. Genom intyget ska revisor bekräfta att i slutredovisningen redovisade kostnader för projektparten hämtats ur dennes bokföring, att kostnaderna har uppkommit under den projekttid som framgår av beslutet, att kostnaderna är verifierade (styrkta) och att projektpartens redovisningsrutiner är utformade i enlighet med god redovisningssed.

8 § Ändringar i projektet

Stödmottagaren ska i förväg skriftligen ansöka hos Energimyndigheten om att få göra ändringar inom den genomförande- och kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd. Detta gäller t.ex. byte av projektledare, byte av stödmottagare, ändrad projekttid, ändring i genomförandet eller anstånd med rapportering till Energimyndigheten. Förskjutningar accepteras mellan kostnadsslagen inom den kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut upp till och med tio (10) procent. Stödmottagaren ska ansöka hos Energimyndigheten om ändringar som överstiger tio (10) procent om beloppet är större än 50 000 kronor.

Stödmottagaren ska omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om projektet avbryts eller försenas, om stödmottagaren kommer på obestånd eller om annan omständighet av väsentlig betydelse inträffar. Stödmottagaren ska även omgående anmäla namn- och adressändring till Energimyndigheten.

9 § Ändring av beslut

Ändringar eller tillägg till Energimyndighetens beslut om stöd ska upprättas skriftligen av Energimyndigheten för att gälla.

10 § Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare har nyttjanderätt över projektresultat som uppkommer inom projektet. Projektresultaten får överlåtas eller upplåtas till annan. Stödmottagare får dock inte överlåta eller upplåta projektresultat, eller på annat sätt vidta någon åtgärd, som medför att det blir fråga om indirekt statligt stöd.

11 § Granskningsrätt

Energimyndigheten eller annan som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) har rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som innehåller uppgifter om t.ex. den tekniska och ekonomiska utvecklingen av ett projekt. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från datumet för projektslut.

12 § Återbetalning av ej upparbetade medel

Beviljade och utbetalda medel som inte har förbrukats av stödmottagaren ska återbetalas till Energimyndigheten. Efter inlämnande av ekonomisk slutredovisning meddelar Energimyndigheten om återbetalningsskyldighet föreligger och med vilket belopp.

13 § Sanktioner

Energimyndigheten får besluta att ett beviljat stöd helt eller delvis inte ska betalas ut om

1. den som ansökt om stöd genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
2. stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, eller
3. villkoren för stödet inte har följts.

Stödmottagaren är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkterna 1–3 ovan föreligger. Energimyndigheten kan då komma att helt eller delvis kräva tillbaka stödet jämte ränta enligt räntelagen (1975:635).

Vid det fallet att stödet från Energimyndigheten utgör olagligt statligt stöd, är stödmottagaren skyldig att betala tillbaka stödet om återbetalning inte får underlåtas enligt EU-rätten. Detta framgår av 3 § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Statens energimyndighet ska då i enlighet med samma lag återkräva stödet jämte ränta från utbetalningsdagen.

Energimyndigheten kan hålla inne utbetalningar av stöd tills vidare om myndigheten överväger men ännu inte har beslutat om sanktioner. Myndigheten kan också välja att inte betala ut stöd om utredning av sanktioner gentemot samma stödmottagare pågår i ett annat projekt som Energimyndigheten finansierar.